

4.7.2008

Kaupunginhallitus

Khs dnro 2008 - 1429 / 232
Stn dnri
Saap./Anl. 04 -07- 2008

Khs 2008 - 1429 / 232

LAUSUNTO YRJÖ HAKASEN OIKAISUVAATIMUKSEN JOHDOSTA

Oikeuspalvelut lausuu lausuntonaan Yrjö Hakasen kaupunginhallituksen päätöksestä 9.6.2008, 854 §, tekemän oikaisuvaatimuksen johdosta seuraavaa:

Kuntalain 92 §:n mukaan oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen), sekä kunnan jäsen. Kaupunginhallituksen päätös 9.6.2008, 854 §, koskee kaupunginhallituksen vastausta sosialidemokraattisen valtuustoryhmän tekemään välikysymykseen, joka liittyy kaupungin sosiaali- ja terveystoimen voimavaroja ja kaupungin elimissä esiintyviä pyrkimyksiä korottaa päivähoito-, terveyskeskus- ja muita maksuja. Hakasella on ollut oikeus kunnan jäsenenä tehdä oikaisuvaatimus.

Kuntalain 89 §:n mukaan oikaisuvaatimus kunnanhallituksen päätöksestä tulee osoittaa kunnanhallitukselle. Hakanen on osoittanut oikaisuvaatimuksensa oikealle taholle.

Kuntalain 93 §:n mukaan oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. 95 §:n mukaan asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi. Kaupunginhallituksen 9.6.2008 pitämän kokouksen pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi 17.6.2008. Hakasen oikaisuvaatimus on saapunut hallintokeskuksen kirjaamoon 30.6.2008. Oikaisuvaatimus on tehty määräajassa.

Kuntalain 89 §:n mukaan kunnanhallituksen päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Kuntalain 91 §:n mukaan päätöksestä, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei kuitenkaan saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta. Oikaisuvaatimuksen voi siis tehdä vain

H:\Omat\Tekstit\Hakasen Yrjö oikaisuvaatimus.doc

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Faksi	Tilinro	Y-tunnus
PL 1 00099 HELSINGIN KAUPUNKI etunimi.sukunimi@hel.fi	Fabianinkatu 27-29 B Helsinki 17 http://www.hel.fi	+358 9 310 1641	+358 9 310 36173	800010-70396362	0201256-6 Alv.nro FI02012566

4.7.2008

kunnan viranomaisen lopullisesta päätöksestä. Kunnan viranomaisen toiselle kunnan viranomaiselle tekemä esitys on asian valmistelua, joten sitä ei voida vaatia oikaistavaksi. Jos asiaa käsitellään ensin lautakunnassa ja/tai kaupunginhallituksessa ennen valtuustokäsittelyä, vain valtuuston päätös on valituskelpoinen. Jos oikaisuvaatimus tehdään valmistelu- tai täytäntöönpanopäätöksestä, se tulee jättää tutkimatta.

Hakanen on tehnyt oikaisuvaatimuksen kaupunginhallituksen päätöksestä 9.6.2008, 854 §, jossa on kyse sosialidemokraattisen valtuustoryhmän tekemän välikysymyksen käsittelystä ennen asian lopullista käsittelyä kaupunginvaltuustossa 18.6.2008. Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 23 §:n mukaan vähintään 17 valtuutettua voi tehdä kaupunginhallitukselle välikysymyksen kaupungin hallintoa koskevasta asiasta. Työjärjestyksen mukaan kaupunginhallitus antaa vastauksensa välikysymykseen valtuuston kokouksessa. Edelleen työjärjestyksen mukaan välikysymykseen annettu vastaus on merkittävä tiedoksi valtuuston kokouksessa, ellei valtuusto pääte palauttaa asiaa kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi tai asettaa keskuudestaan tarkastusvaliokuntaa tutkimaan välikysymyksessä kosketeltua asiaa ja tekemään siitä valtuustolle ehdotusta. Muuta päätöstä välikysymystä ja siihen annettua vastausta käsiteltäessä ei työjärjestyksen mukaan saa tehdä.

Välikysymyksen käsittely kaupunginhallituksen kokouksessa 9.6.2008 on ollut asian valmistelua asian valtuustokäsittelyä varten. Tästä syystä kaupunginhallituksen päätöksestä 9.6.2008, 854 §, ei saa tehdä oikaisuvaatimusta. Oikeuspalvelut toteaa, että Hakasen tekemä oikaisuvaatimus tulee jättää tutkimatta.

Lisäksi oikeuspalvelut toteaa, että kaupunginhallituksen päätöksessä 9.6.2008, 854 §, ei ole ollut kyse siitä, että kaupunginhallitus olisi päättänyt terveydenhuollon potilasmaksujen perusteesta tai suuruudesta tai siitä, että se olisi päättänyt pitää voimassa terveydenhuollon asiakasmaksuja koskevan kaupunginhallituksen päätöksen 14.2.2000, 197 §, vaan välikysymykseen annettavan vastauksen valmistelusta kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi. Kaupunginhallituksen vastauksessa välikysymykseen todetaan nimenomaisesti, että muutoksista sosiaali- ja terveystoimen maksujen periaatteisiin päätetään osana tulevaa budjetin valmistelua ja strategiatyötä.

Kuntalain 13 §:n mukaan valtuuston tehtävänä on päättää kunnan palveluista perittävien maksujen yleisistä perusteista. Valtuusto voi päättää maksujen yleisistä perusteista esimerkiksi talousarvion yhteydessä. Säännöksen sanamuoto antaa valtuustolle mahdollisuuden siirtää toimivaltaansa maksujen yksityiskohtaisemmasta hinnoittelusta ja määräämisestä alemmille viranomaisille.

4.7.2008

Joissain tapauksissa maksujen yleisistä perusteista on säädetty lain tasolla erityislailla. Kun perittävien maksujen perusteista on säädetty erityislailla, eikä kyseisessä erityislaissa ole otettu kantaa siihen, mikä kunnan viranomainen määrää maksun yksityiskohtaiset perusteet ja määrän, käyttää kunnan päätösvaltaa lähtökohtaisesti valtuusto, ellei se ole delegoinut päätösvaltaansa eteenpäin.

Helsingin kaupunginhallituksen johtosäännön 7 §:n kohdan 12 mukaan kaupunginvaltuuston tehtävänä on päättää taloudellisesti tai periaatteellisesti merkittävän uuden sosiaalihuollon asiakasmaksun tai terveydenhuollon potilasmaksun käyttöön ottamisesta tai tällaisen maksun käytöstä luopumisesta. Muissa tapauksissa maksujen käyttöön ottamisesta tai maksun käytöstä luopumisesta päättävät delegointisääntöjen perusteella terveyslautakunta tai sosiaalilautakunta. Terveystoimen johtosäännön 6 §:n kohdan 3 mukaan terveyslautakunnan tehtävänä on nimittäin päättää potilasmaksuista kaupunginhallituksen tarvittaessa erikseen antamien ohjeiden mukaisesti sekä hyväksyä perusteet, joiden mukaan viranhaltija päättää mainituista asioista. Sosiaalitoimen johtosäännön 6 §:n kohdan 3 mukaan sosiaalilautakunnan tehtävänä on puolestaan päättää hinnoista ja maksuista sekä hyväksyä perusteet, joiden mukaan viranhaltija päättää mainituista asioista.

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksujen perusteista säädetään erityislaissa eli sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulaissa. Sosiaali- ja terveydenhuoltoasetuksessa puolestaan säädetään kyseisten maksujen enimmäismääristä. Kunkin kunnan päätettäväksi tällöin jää, periikö se maksua sosiaali- ja terveydenhuollon antamista palvelusta vaiko ei, ja jos maksua peritään, maksun suuruus.

Kaupunginhallituksen johtosäännön 7 §:n 12 kohdan nojalla kaupunginvaltuusto on tehnyt päätöksiä sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetussa laissa mainittujen asiakasmaksujen käyttöönotosta silloin, kun kyseessä on ollut taloudellisesti tai periaatteellisesti merkittävän uuden maksun käyttöön ottamisesta tai maksun käytöstä luopumisesta. Terveystoimen johtosäännön 6 §:n kohdan 3 nojalla terveyslautakunta on puolestaan päättänyt kaupunginhallituksen linjauspäätökseen 14.2.2000, 197 §, perustuen, että terveydenhuollon potilasmaksut peritään sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulain- ja asetuksen enimmäismäärien suuruisena. Myös sosiaalilautakunta on sosiaalitoimen johtosäännön 6 §:n kohdan 3 nojalla tehnyt päätöksen, jonka mukaan sosiaalihuollon palvelujen asiakasmaksut peritään sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulain- ja asetuksen enimmäismäärien suuruisena.

Kunta voi päättää perimiensä maksujen perusteista ja maksujen suuruudesta esimerkiksi siten, että kunta toimivaltaisen elimensä päätök-

H:\Omat\Tekstit\Hakanen Yrjö oikaisuvaatimus.doc

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Faksi	Tilinro	Y-tunnus
PL 1 00099 HELSINGIN KAUPUNKI etunimi.sukunimi@hel.fi	Fabianinkatu 27-29 B Helsinki 17 http://www.hel.fi	+358 9 310 1641	+358 9 310 36173	800010-70396362	0201256-6 Alv.nro FI02012566

4.7.2008

sellä sitoo veloittamansa maksut erityislaissa määriteltyihin maksujen enimmäismääriin, jolloin erityislaissa säänneltyjen maksujen enimmäismäärien muuttuessa muuttuvat myös kunnan perimien maksujen määrät vastaavasti. Kunnan toimivaltaisen elimen ei siis tarvitse tehdä erillistä päätöstä perimiensä maksujen muutoksesta aina kuin erityislain säännökset maksujen enimmäismääristä muuttuvat. Myöskään indeksiehdon ottaminen erityislakiin maksujen suuruutta määriteltäessä ei välttämättä edellytä erillisen päätöksen tekemistä maksujen suuruudesta. Kaupunginhallitus on 9.6.2008 todennut, että muutoksista sosiaali- ja terveystoimen maksujen periaatteisiin päätetään osana tulevaa budjetin valmistelua ja strategiatyötä.

Kaikki asjassa tehdyt päätökset ovat lain säännösten ja johtosääntö-
määräysten mukaisia.

xxxxxxx

xxxxxxx

Jenni Rope
vs. kaupunginlakimies